

Voorstellen AB om te komen tot een robuuste Omgevingsdienst Groningen

AB-vergadering

5 juli 2018

Korte terugblik bevindingen en adviezen voormalig directeur a.i.

Waar staan we als dienst

- Valse start
 - Hoge ambities op kwaliteit, maar weinig formatie en overhead
 - Grote opgaven om taken, werkwijze en ICT te harmoniseren
 - Ongewenst kind
 - Management onvoldoende geslaagd om de opgaven te structureren
- Productieverlies
- Onrust op de werkvloer
- Weinig vertrouwen OG en bestuur
- Situatie is genormaliseerd, balans voortgang en gedegenheid
 - Volledig MT met vaste krachten ingevuld
 - Rust op de werkvloer
 - Her implementatie zaakstelsel LOS
 - Eerste kwartaal 2018: eerste sturingsinformatie uit LOS beschikbaar
 - 2018 en 1^e helft 2019: gebruik/ gemak van het zaakstelsel en beschikbaarheid sturingsinformatie
 - Samenhang werkprocessen primair proces en ondersteuning verbeteren
 - Verder investeren in relaties en rollen (opdrachtgever, eigenaar, bevoegd gezag, burgers, bedrijven, ketenpartners)

Adviezen en bevindingen voormalig directeur

- Breng structureel (€ 700.000 – 5 jr) meer in
 - De grondslagen voor de bepaling van de formatie in 2013 waren broos.
 - Bij de start was er sprake van achterstallig onderhoud bij opdrachtgevers en (structurele) inhuur is niet opgegeven.
 - De efficiencykorting van 10% op primair proces, bij de start opgelegd, is niet onderbouwd.
 - Het arbeidspotentieel is door conjuncturele ontwikkeling krap en dit drijft de kosten nog verder op.
- Zet in op een verplichte afname van basis- en milieupakket, naast BRZO en WABO erbovenop
 - Voorkomen van versnippering in taakuitvoering;
 - Heldere aansturing- en verantwoordingslijnen;
 - Het reduceren van de overheadkosten op termijn;
 - Makkelijker delen van kennis en ervaring;
 - Geen onnodige concurrentie op de arbeidsmarkt.

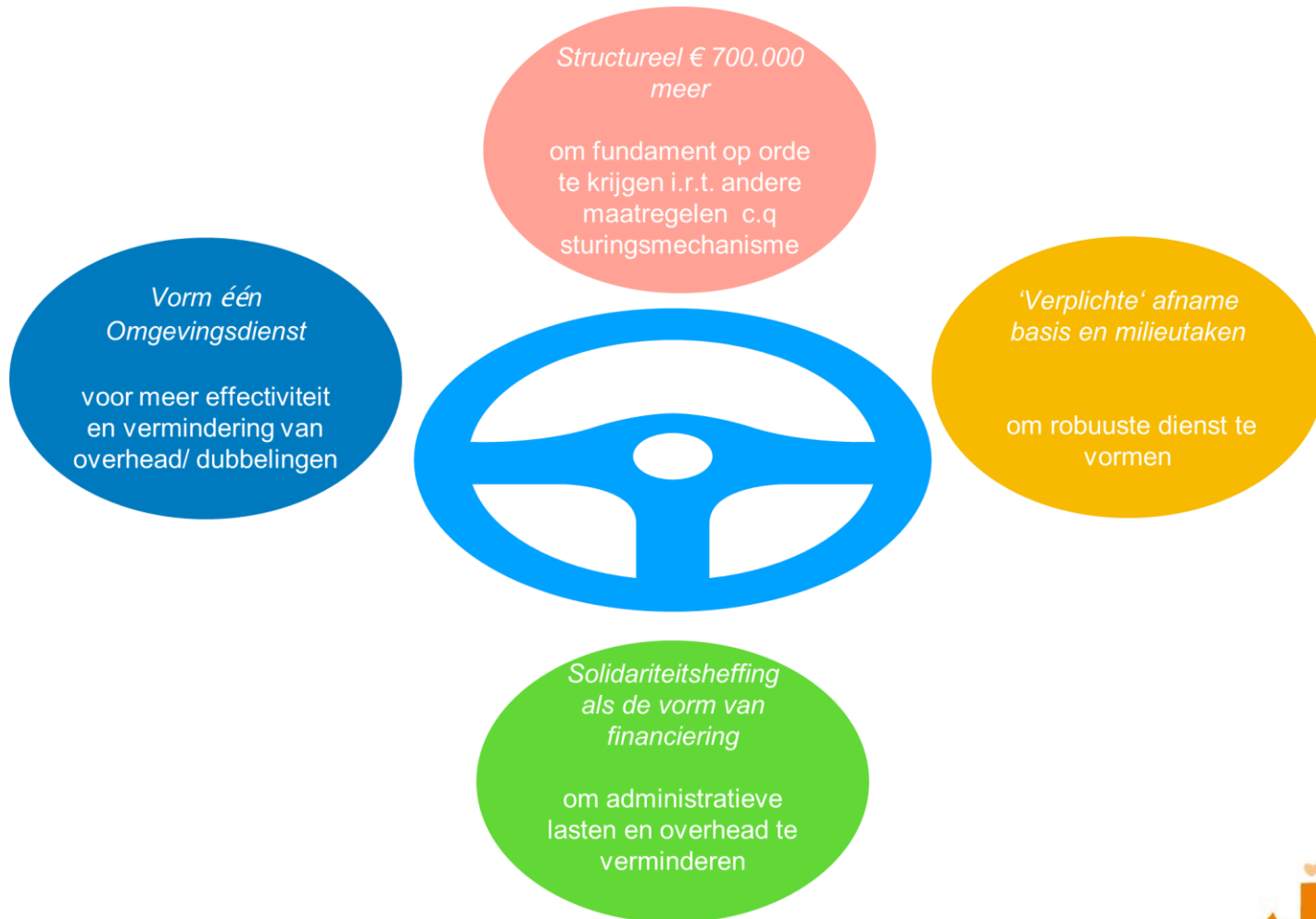
Adviezen en bevindingen voormalig directeur

- Kies bij de pakketten voor een solidariteitsheffing als financiering
 - Lagere administratieve lasten en overhead.
 - Risico- en branchegerichte wijze van toezicht is mogelijk.
- Breng het aantal van "drie omgevingsdiensten" (ODG, Stad en VTH DEAL) terug
 - Meer effectiviteit in de uitvoering.
 - Lagere overhead door grotere schaal.
 - 1 robuuste dienst die kan voldoen aan de kwaliteitscriteria.

Omgevingsdienst Groningen

Visuele weergave 4 adviezen voormalig directeur a.i.

Samenhang in adviezen

- De vier oplossingsrichtingen dragen bij aan kwaliteit, effectiviteit, standaardisatie, goed werkgeverschap en bieden perspectief voor medewerkers.
- De oplossingsrichtingen moeten in *samenhang* gezien worden. Als u bijvoorbeeld niet kiest voor verplichte afname, zou op een andere manier de administratieve last beperkt moeten worden. Anders consequenties voor kwaliteit, effectiviteit, efficiency, werkgeverschap (oa ivm arbeidsmarkt), standaardisatie etc.
- De oplossingsrichtingen vragen van u als bestuur:
 - Tonen van eigenaarschap;
 - Maken van keuzes;
 - Koersvastheid;

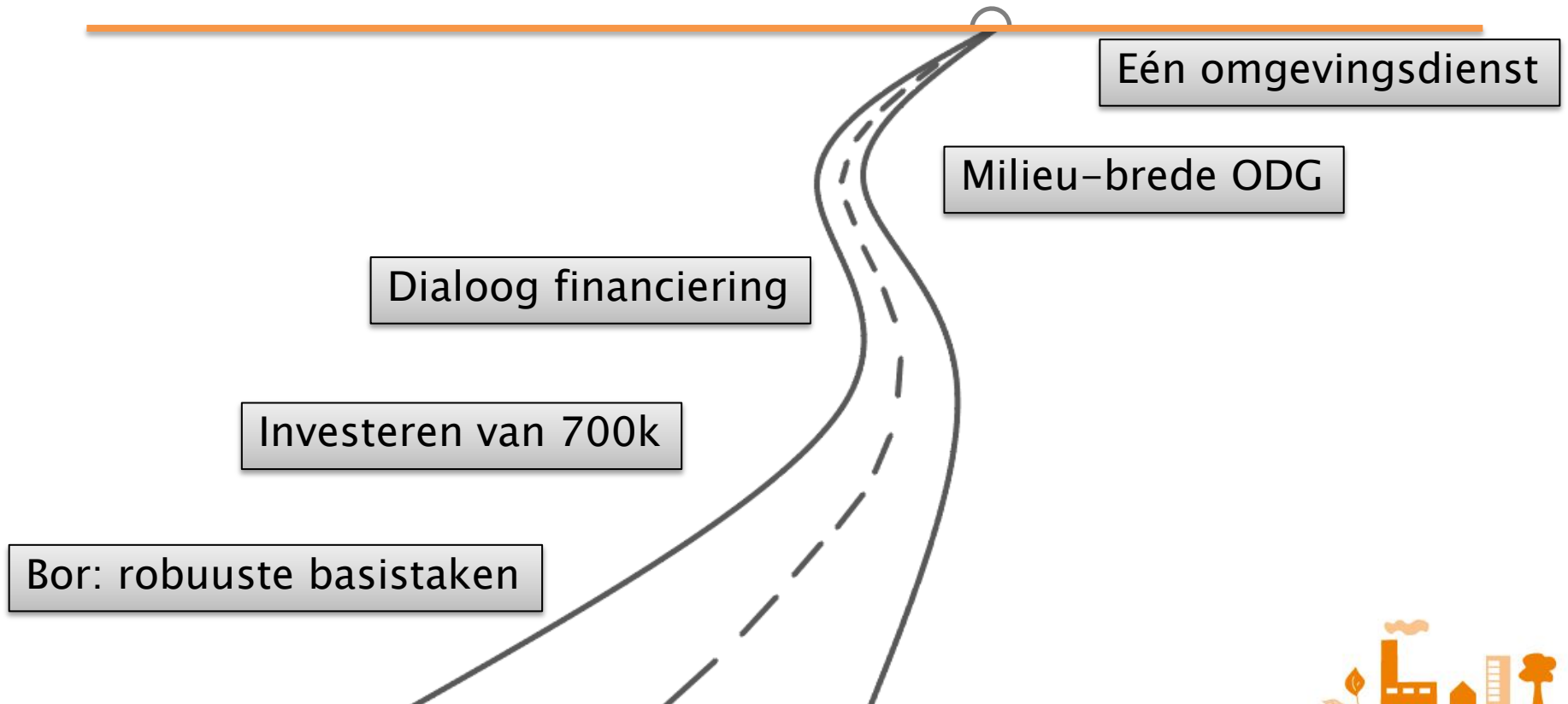
Ontwikkelingen

- Besluit Omgevingsrecht (juli 2017), gewijzigde Wabo
 - Nadere afbakening van het basistakenpakket
 - Uniforme uitvoering basistaken middels uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid
- Omgevingswet (2021)
 - Van nee, tenzij naar ja, mits
 - Meer maatwerk en integraliteit in de uitvoering
 - Leidt tot verandering op proces, inhoud en cultuur
 - Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO)
- Herindelingen
 - Van 21 (voorheen 24) opdrachtgevers naar 9
 - Westerwolde: basis en milieu (2018)
 - Midden- Groningen: basis, milieu en Wabo (2018)
 - Hogeland: basis (2019)
 - Westerkwartier: basis (2019)
 - Bij de volgende herindelingen volgt een keuze over de inbreng van taken.
 - Groningen - Haren - Ten Boer (2019)
 - Delfzijl - Appingedam - Loppersum (2021)

Stip op de horizon: robuuste uitvoering

- Het gezamenlijke doel is het creëren van een veilige schone leefomgeving in onze regio. Dit doen wij door het verlenen van vergunningen, het houden van toezicht en het handhaven van onze leefomgeving. Het zijn geen doelen op zich, maar instrumenten die wij inzetten om het doel te behalen. Daarvoor is een robuuste dienstnodig.
- Bor, Omgevingswet en herindelingen bieden kansen om het toekomstbeeld te realiseren
- Vertrouwen is nog broos, gezamenlijke keuze voor een robuuste ODG kan vertrouwen versterken
- Vertrouwen moeten we verdienen, kost tijd, maar vraagt om een heldere koers
- ODG als kennis- en opleidingscentrum

Mogelijke oplossingsrichtingen voormalig directeur

1. Eenduidige toepassing basistaken o.b.v. Bor

- Wat
 - Bij de uitleg van de basistaken de wet en een robuuste omgevingsdienst als uitgangspunt nemen:
 - In de huidige werkgroep veel discussie over wat een basistaak is:
 - Sloop en asbest, wel of geen basistaak?
 - Bodem toezicht, bodem advies, wat is wel of geen basistaak?
 - Welke inrichtingen vallen onder basistaak?
 - Op basis van een uniform uitvoerings- en handhavingsbeleid (Bor) de benodigde formatie voor de ODG voor de basistaken vaststellen.
- Argumenten
 - ✓ Gelijke inbreng van de basistaken voor alle deelnemers. Valse start (2013) wordt grotendeels hersteld.
 - ✓ Maakt een efficiënte en robuuste organisatie mogelijk.
 - ✓ Level playing field niet alleen in beleidsdoelen, maar ook in organisatiekracht en middelen.
 - ✓ Voldoen aan de gedachte van de wet (Wabo en Bor).
 - ✓ Minder foutgevoelig en efficiencyvoordelen mogelijk.
 - x Minder kennis en kunde in eigen organisatie bij individuele deelnemers op het gebied van Milieu en daardoor kwetsbaarder in de uitvoering van de resterende milieutaken.
 - x Verwachting dat extra mensen (en/of middelen) overdragen worden.

2. Investeren van € 700k

- Wat?
 - Formatie verhogen om aan de hogere vraag te voldoen en de niet gebleken efficiencytaakstelling terug te draaien
 - Bouwtaken: herstel economische conjunctuur
 - Milieutaken: achterstand actualisatietoetsen, ambtshalve wijzigingen / toetsen van vergunningen.
 - Krapte op de arbeidsmarkt: opleiden van starters, zijinstromers uit de regio voor de ODG en deelnemers en het aantrekken van externe inhuur.
- Argumenten
 - ✓ Beter aansluiten op de vraag van de opdrachtgever, minder prioriteren en minder risico op achterstanden in mindere mate geprioriteerd werk.
 - ✓ Reguliere, vaste medewerkers zijn moeilijk aan te trekken.
 - x Hogere deelnemersbijdrage voor eenieder.
 - x Op voorhand geen zekerheid te geven over de concrete resultaten voor een individuele opdrachtgever.

3. Gezamenlijke dialoog over financiering

- Wat
 - Zodra de ODG in staat is betrouwbare managementinformatie te generen over de productie gaan we in gesprek over de best passende vorm van financiering.
 - Voor het voeren van de dialoog wordt inzicht gegeven in de voor- en nadelen van de verschillende financieringsmodellen.
- Argumenten
 - ✓ De huidige bijdrage per deelnemer is gebaseerd op de oorspronkelijke inbreng bij de start. Met de jaren wordt de verdeling van kosten minder transparant en bovendien zijn de sturingsmogelijkheden beperkt.
 - ✓ In den lande komen alle vormen van financiering voor (input, output en/of mix van). Ieder model kent zijn voor- en nadelen. Bij alle modellen worden aanvullende afspraken gemaakt om kwaliteit en robuustheid te borgen.
 - ✓ Draagvlak voor het financieringsmodel is essentieel voor tevredenheid opdrachtgevers en eigenaren.
 - x In de nieuwe GR wordt uitgegaan van outputfinanciering op termijn (vaste prijs per afgenomen product). Het voeren van een gezamenlijk dialoog kan leiden tot een andere uitkomst.

4. Verkenning milieubrede ODG

- Wat
 - Gezamenlijk verkennen of en onder welke voorwaarden een bundeling van basis- en milieutaken van toegevoegde waarde is voor de regio.
 - Naar aanleiding van deze verkenning een stip op de horizon zetten.
 - Mijlpalen op de route zijn o.a. prijs-kwaliteit verhouding, dienstverlening dichtbij en op maat, sturingsmogelijkheden opdrachtgeven en transparantie en verantwoording.
- Argumenten
 - ✓ Het geeft de betrokken spelers duidelijkheid over de koers en maakt het mogelijk om daar vroegtijdig op te anticiperen.
 - ✓ Met het stellen van mijlpalen ontstaat een (toetsings)kader waaraan moet worden voldaan voordat over wordt gegaan tot een milieubrede ODG.
 - ✓ Het biedt de ODG de tijd zich te bewijzen en creëert breed draagvlak voor een dergelijke dienst.
 - ✓ Het kunstmatige onderscheid tussen basis- en milieutaken verdwijnt en voorkomt discussie over grensgevallen.
 - x Het vraagt collectieve instemming over het gewenste eindbeeld.
 - x Tegenover de meerwaarde van een efficiënte en robuuste dienst staat de meerwaarde van een uitvoeringsorganisatie dichtbij het eigen lokale bestuur.

5. Verkenning één Omgevingsdienst

- Wat
 - Gezamenlijk verkennen of en onder welke voorwaarden één Omgevingsdienst (Basis, Milieu en Wabo) van toegevoegde waarde is voor de regio.
 - Naar aanleiding van de verkenning een stip op de horizon zetten.
 - Mijlpalen op de route zijn bijv. prijs–kwaliteit verhouding, dienstverlening dichtbij en op maat, sturingsmogelijkheden opdrachtgever en transparantie en verantwoording.
- Argumenten
 - ✓ Sluit aan bij de gedachte van de Omgevingswet, integraliteit in de uitvoering.
 - ✓ Het geeft de betrokken spelers duidelijkheid over de koers en maakt het mogelijk om daar vroegtijdig op te anticiperen.
 - ✓ Met de verkenning ontstaat inzicht.
 - x Een grote en complexe verander– en implementatieopgaven.
 - x Aandachtspunt betreft lokale binding en raakvlakken met ruimtelijke ordening (RO).

Voorgestelde besluiten

- Het AB besluit dat de ODG in overleg met de provincie Groningen, in het huidige project 'borging procescriteria', inzet op een robuust basistakenpakket voor de ODG.
- Het AB besluit het DB de opdracht te geven om een structurele verhoging van de deelnemersbijdrage verder te onderzoeken, zodat hier eind 2018 een besluit over genomen kan worden in het AB.
- Het AB besluit het DB opdracht te geven om gezamenlijk te verkennen of en onder welke voorwaarden een bundeling van basis- en milieutaken van toegevoegde waarde is voor de regio.
- Het AB besluit het DB de opdracht te geven om begin 2019 met een eerste analyse van de voor- en nadelen van de verschillende financieringsmodellen te komen. Conform eerder gestelde in het AB van 1 december 2017 zal een definitieve keuze gemaakt worden als de (financiële) basis van de ODG op orde is.
- Het AB besluit het DB opdracht te geven een verkenning te doen naar of en onder welke voorwaarden één Omgevingsdienst (Basis, Milieu en Wabo) van toegevoegde waarde is voor de regio.